

Marktbijeenkomst Actualisatie Roadmap Transitiepad Kunstwerken inclusief Oeverconstructies

Toelichting voor belanghebbenden – 10 juni 2025

De GWW-sector staat voor een dubbele uitdaging: het verduurzamen van infrastructuur én het aanpakken van de grote renovatie- en vervangingsopgave van bruggen, sluizen, oeverconstructies en andere kunstwerken. Deze opgave vraagt om samenwerking én versnelling.

In 2020 heeft het Rijk de strategie Klimaatneutrale en Circulaire Infrastructuur (KCI) vastgesteld. In deze strategie zijn vijf transitiepaden opgenomen, zoals terug te vinden op de website van [duurzame-infra](#), waaronder het Transitiepad Kunstwerken. In 2022 is hiervoor een roadmap opgesteld met maatregelen voor het klimaatneutraal en circulair aanleggen, onderhouden en vervangen van kunstwerken. In 2025 wordt deze roadmap geactualiseerd. De maatregelen worden concreter gemaakt, afgestemd op nieuwe beleidsontwikkelingen (zoals de programma's NPCE, SEB, NABB en het Beton- en Staalakkoord) en vertaald naar een uitvoeringsagenda. Deze uitvoeringsagenda vormt de basis voor concrete acties in de komende jaren.

De actualisatie van de roadmap wordt uitgevoerd door een kernteam van publieke opdrachtgevers, bestaande uit vertegenwoordigers van Rijkswaterstaat, provincies, gemeenten, waterschappen en kennisinstellingen. De kernteamleden hebben de maatregelen uit de eerste roadmap opnieuw tegen het licht gehouden. Samen met experts uit hun eigen achterban actualiseren en concretiseren zij deze. Daarbij ligt de nadruk op het formuleren van zo concreet mogelijke maatregelen en bijbehorende acties, die we als publieke opdrachtgevers samen met de sector de komende jaren daadwerkelijk gaan uitvoeren om de transitie te versnellen.

De marktbijeenkomst op 10 juni 2025 is een belangrijk tussenmoment. Marktpartijen krijgen hier de kans om maatregelen te toetsen op uitvoerbaarheid, impact en toepasbaarheid. Uw kennis en ervaring zijn daarbij van groot belang. De input die u levert, wordt meegenomen in de nieuwe roadmap en de daarbij behorende uitvoeringsagenda.

Doel van de bijeenkomst

- Toetsen van voorgestelde maatregelen op uitvoerbaarheid en effectiviteit;
- Ophalen van praktijkervaringen en knelpunten;
- Inventariseren van randvoorwaarden voor succesvolle toepassing;
- Versterken van samenwerking tussen publieke opdrachtgevers en markt.

Scope Transitiepad Kunstwerken

De bijeenkomst richt zich op drie objectgroepen binnen de kunstwerkenopgave:

- Vaste kunstwerken (bruggen, viaducten, onderdoorgangen);
- Beweegbare kunstwerken (bewegingswerk van bruggen en sluizen, incl. basculekelders);
- Oeverconstructies (damwanden, kademuren, hybride en natuurvriendelijke oevers).

Daarnaast is er een overkoepelende deelsessie over beton, staal, circulair slopen en goed en tijdig onderhoud. Dit zijn overkoepelende thema's die alle objectgroepen raken.

Buiten scope vallen:

- Elektrische installaties (zijn feitelijk geen kunstwerk en vallen onder andere in programma's zoals NPCE);
- Weg- en straatmeubilair (lokaal belegd);
- Tunnels (beperkte opgave nieuw en vernieuwing, met name installaties);
- Rioleringen en transportleidingen (opgepakt in aparte roadmap onder regie van Stichting RIONED);
- RWZI's en gemalen (onder KCAO van de waterschappen).

Opzet bijeenkomst

Na een plenaire aftrap, waarin ook de relatie met beleidsprogramma's zoals NPCE en de uitkomsten van eerdere beleidsevaluaties (KCI) worden toegelicht, volgen vier deelsessies in twee rondes. Elke deelnemers kan twee deelsessies bijwonen. Iedere sessie zoomt in op één van de vier genoemde thema's (de drie objectgroepen en de overkoepelende maatregelen). In de sessies wordt inhoudelijk gereflecteerd op de voorgestelde maatregelen. Er is ruimte voor dialoog, praktijkvoorbeelden en suggesties ter verbetering.

Om de sessies goed voor te bereiden, vragen we u om vooraf aan te geven aan welke deelsessies u wilt deelnemen. Dit helpt ons om de beschikbare capaciteit en tafelindeling goed af te stemmen.

Na een plenaire terugkoppeling sluiten we de middag af met een netwerkborrel.

Maatregelen die worden voorgelegd

a. Vaste kunstwerken:

- Verlengen van de levensduur met LVO-maatregelen en versterkingstechnieken;
- Ontwerpen voor hergebruik van vrijkomende elementen;
- Ontwerpen van kunstwerken voor toekomstig hergebruik;
- Ontwerpen voor duurzaam materiaalgebruik (o.a. hout) ter vervanging van constructief beton en staal.

b. Beweegbare kunstwerken:

- Gebruik van maatgevende data voor onderhoud;
- Modulair ontwerpen voor mogelijk maken van hergebruik;
- Robuust bouwen.

c. Oeverconstructies:

- Stimuleren toepassen natuurvriendelijke oeverconstructies;
- Ontwikkelen en toepassen duurzame ontwerp- en beoordelingsprincipes voor harde oevers.

d. Overkoepelend:

- Goed en tijdig uitvoeren van onderhoud;
- Circulair slopen van (delen van) vrijkomende kunstwerken;
- Innovatief breken van vrijkomend betonpuin;
- Toepassen van duurzame materialen; hoogwaardig gerecycled beton, duurzame betonmengsels en duurzaam geproduceerd staal.

Planning

De planning voor de marktbijsamenkomst is als volgt:

Activiteit	Datum
Marktbijsamenkomst publiceren op TenderNed	24 april 2025
Uiterste datum aanmelden voor bijsamenkomst via TenderNed	26 mei 2025
Fysieke bijsamenkomst marktbijsamenkomst	10 juni 2025
Optioneel: verdiepende gesprekken aan de hand van de doorlopen marktbijsamenkomst*	16 juni – 27 juni 2025

*Indien bij belangstellenden of het kernteam behoefte bestaat aan een verdiepend gesprek naar aanleiding van de marktbijsamenkomst, kan dit op een later moment plaatsvinden. U kunt hiervoor worden uitgenodigd. Dit gesprek zal vervolgens in gezamenlijk overleg worden afgestemd, zowel qua datum als vorm (digitaal of fysiek).

Heeft u vragen over de marktbijeenkomst? Deze kunt u te allen tijde stellen via de berichtenmodule van TenderNed. De beantwoording van de vragen wordt via een bericht voorafgaand aan de bijeenkomst aan alle betrokkenen in TenderNed verstuurd, alle betrokkenen beschikken dan over dezelfde informatie.

Geïnteresseerde organisaties wordt verzocht om zich uiterlijk maandag 26 mei aan te melden via een bericht in TenderNed. Per organisatie kunnen maximaal 2 personen deelnemen. U dient de namen en e-mailadressen te vermelden in uw bericht van aanmelding.

Voorwaarden

- De marktbijeenkomst maakt geen onderdeel uit van een aanbesteding;
- Deelname aan de marktbijeenkomst is geheel vrijwillig en vrijblijvend;
- Partijen kunnen geen aanspraak maken op vergoedingen van eventueel gemaakte kosten in het kader van de marktbijeenkomst;
- De in deze marktbijeenkomst genoemde informatie kan afwijken van informatie die later wordt verstrekt;
- Aan deze marktbijeenkomst kunnen geen rechten worden ontleend;
- De door middel van deze marktbijeenkomst verstrekte informatie wordt vertrouwelijk behandeld en wordt niet gebruikt voor een ander doel dan het opdoen van marktkennis om tot een kwalitatief betere roadmap en bijbehorende uitvoeringsagenda te komen. Hierbij geldt dat commercieel gevoelige informatie van deelnemers niet wordt opgenomen in deze documenten;
- Van de marktbijeenkomst wordt een verslag op hoofdlijnen opgesteld en gepubliceerd op TenderNed om transparantie, objectiviteit en gelijkheid te waarborgen.
- Legitimatieplicht: Bij toegang tot het overheidsgebouw dient u een geldig legitimatiebewijs te kunnen tonen.
- Opname van beeld en/of geluid: Tijdens de marktbijeenkomst kan beeld- en/of geluidsopname worden gemaakt. Indien u hier bezwaar tegen heeft, verzoeken wij u dit vooraf kenbaar te maken.

Ter afsluiting

De roadmap en uitvoeringsagenda richten zich op toepasbare, uitvoerbare maatregelen waarmee betrokken partijen in verschillende fasen aan de slag kunnen. Niet elke partij zal hetzelfde tempo volgen. Daarom is kennisdeling, samenwerking en het benutten van koplopers essentieel. Dit zorgt ervoor dat ook partijen met minder ervaring of capaciteit kunnen leren van koplopers en zo hun eigen transitie versnellen.

Het belang van deze roadmap kan niet worden onderschat. Het biedt niet alleen een gezamenlijke koers voor verduurzaming van kunstwerken, maar draagt ook bij aan het realiseren van rijksbrede klimaatdoelen. De gezamenlijke inzet van publieke opdrachtgevers is daarbij cruciaal om schaal te creëren, impact te vergroten en versnelling te bereiken. Samen met de andere transitiepaden vormt deze roadmap de ruggengraat van de gezamenlijke inzet voor klimaatneutrale en circulaire infrastructuur in Nederland.